

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
Таврійський державний агротехнологічний університет
Науково-дослідний інститут механізації землеробства півдня України
Рада молодих учених та студентів

Імус

Матеріали

*IV Всеукраїнської науково-технічної
Інтернет-конференції студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2016 року*
**«ПРОБЛЕМИ МЕХАНІЗАЦІЇ ТА ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ»**

Випуск IV

Мелітополь, 2017

Матеріали IV Всеукраїнської науково-технічної Інтернет-конференції студентів та магістрантів за підсумками наукових досліджень 2016 року «**ПРОБЛЕМИ МЕХАНІЗАЦІЇ ТА ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**»

Мелітополь: ТДАТУ, 2017. - Випуск IV. – 296 с.

До збірки ввійшли матеріали учасників науково-технічної Інтернет-конференції студентів та магістрантів за підсумками наукових досліджень 2016 року.

Представлені результати досліджень у галузі механізації АПК, енергетики, електропостачання, електротехнології, автоматизації сільськогосподарського виробництва, електромеханізації та переробки продукції сільського господарства.

Збірник призначений для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів, фахівців, які працюють за даним напрямом.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

1. *Надикто Володимир Трохимович* – чл.-кор. НААНУ, д.т.н., професор, директор НДІ механізації землеробства півдня України (проректор з наукової роботи ТДАТУ);
2. *Назаренко Ігор Петрович* – д.т.н., професор (декан енергетичного факультету, завідувач кафедри електротехнологій і теплових процесів, ТДАТУ).
3. *Діордієв Володимир Трифонович* – д.т.н., професор (завідувач кафедри електроенергетики і автоматизації, ТДАТУ);
4. *Квітка Сергій Олексійович* – к.т.н., доцент (завідувач кафедри електротехніки і електромеханіки, ТДАТУ).
5. *Кашкарьов Антон Олександрович* – к.т.н., доцент (голова Ради молодих учених та студентів ТДАТУ, кафедра електроенергетики і автоматизації).
6. *Голик Олена Петрівна* – к.т.н., доцент, заступник декана факультету автоматики та енергетики (кафедра автоматизації виробничих процесів, Центральноукраїнський національний технічний університет).
7. *Гузенко Віталій Вікторович* – асистент (кафедри автоматизованих електромеханічних систем, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка).

РОБОЧА ГРУПА:

- Кашкарьов А.О.* - голова Ради молодих учених та студентів ТДАТУ, кафедра електроенергетики і автоматизації;

Матеріали розміщено на сайтах

<http://rmus.tsatu.edu.ua/> ⇒ Офіційна сторінка Ради молодих учених та студентів ТДАТУ

<http://nauka.tsatu.edu.ua/> ⇒ сторінка наукової роботи ТДАТУ

Адреса редакції:

ТДАТУ, Рада молодих учених та студентів

Просп. Б. Хмельницького 18,

м. Мелітополь, Запорізька обл.,

72315 Україна

АВТОМАТИЧНЕ КЕРУВАННЯ АВТОМОБІЛЕРОЗВАНТАЖУВАЧЕМ	212
Бондаренко Є.Б., Постнікова М.В. Таврійський державний агротехнологічний університет Пропонується принципова електрична схема автоматичного керування автомобілерозвантажувачем	
НАПІВПРОВІДНИКОВИЙ ПРИСТРІЙ БЕСКОНДЕНСАТОРНОГО ЗАПУСКУ ТРИФАЗНОГО АСИНХРОННОГО ЕЛЕКТРОДВИГУНА ВІД ОДНОФАЗНОЇ МЕРЕЖІ.....	214
Бондаренко Є.Б., Пачев В.В., Чебанов А.Б. Таврійський державний агротехнологічний університет В роботі досліджені способи пуску трифазного асинхронного електродвигуна, та запропонований його пуск від однофазної мережі.	
АВТОМАТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КОНТРОЛЯ И УЧЕТА ЭЛЕКТРОЭНЕРГИИ.....	216
Ведута Е.В., Белик Н.В., Адамова С.В. Таврійський державний агротехнологічний університет В статье рассматриваются основные параметры электронной системы контроля	
ПОБУДОВА СТРУКТУРИ СИСТЕМИ КЕРУВАННЯ ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ НА ОСНОВІ НЕЧІТКОЇ ЛОГІКИ	218
Великий І.О., Голик О.П. Центральноукраїнський національний технічний університет Наведено структуру нечіткої системи автоматичного керування системою енергозабезпечення автономних об'єктів, яку було розроблено за допомогою FIS-Editor програмного пакету MatLab®. До складу системи входять сонячна та вітрова енергії.	
ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПЕНСАЦІЇ РЕАКТИВНОЇ ПОТУЖНОСТІ В УМОВАХ АПК	221
Величко І.А., Лисиченко М.Л., Гузенко В.В. Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка Досліджені способи та пристрої компенсації реактивної потужності в умовах АПК.	
ОБҐРУНТУВАННЯ ПАРАМЕТРІВ ТЯГОВОГО ЕЛЕКТРОПРИВОДУ АКУМУЛЯТОРНОГО ЕЛЕКТРОМОТОБЛОКУ	224
Джантатов А.А., Ковальов О.В. Таврійський державний агротехнологічний університет У статті ведеться дослідження процесів і наведено результати обґрунтування параметрів акумуляторного електромоблоку з автономним інвертором.	
ПРЕЦИЗИЙНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО ЯК ОДИН ІЗ БАЗОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	227
Красюк В., Коваленко В.Г. ВСП «Бердянський коледж таврійського державного агротехнологічного університету»	
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕРМОЧУТЛИВИХ КВАРЦОВИХ РЕЗОНАТОРІВ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ РІЗНИЦІ ТЕМПЕРАТУР.....	230
Дудіна М.П., Курашкин С.Ф. Таврійський державний агротехнологічний університет Розглянута можливість застосування термочутливих кварцових резонаторів у якості вимірювальних перетворювачів температури.	

АВТОМАТИЧНЕ КЕРУВАННЯ АВТОМОБІЛЕРОЗВАНТАЖУВАЧЕМ

**Бондаренко Є.Б., 4 курс,
Постнікова М.В., к.т.н., доцент**
Таврійський державний агротехнологічний університет

**e-mail: zhora.bondarenko.1996@mail.ru
E-mail: marina_p1963@mail.ru**

Пропонується принципова електрична схема автоматичного керування автомобілерозвантажувачем

Постановка проблеми. Однією з найбільш важливих ланок у комплексно-механізованих поточних лініях прийому зерна є вивантаження його з автомобілів.

Основний об'єм вивантажувальних робіт з зерном в завальні бункера кормоцехів та великих зернопунктів здійснюється на автомобілерозвантажувачах різноманітних модифікацій і вантажопідйомності, що налічують до 16 типів з вивантаженням через задній борт автомобіля і 15 типів – з вивантаженням через боковий борт [1, 2].

Для покращення умов праці при вивантаженні зерна з автомобілів, скорочення чисельності обслуговуючого персоналу і підвищення ефективності використання автомобілерозвантажувачів необхідна принципова електрична схема автоматичного керування автомобілерозвантажувачем.

Аналіз останніх досліджень. Проведений аналіз літературних джерел [1, 2] показав, що в даний час накопичений певний практичний досвід у вивченні питання автоматичного керування автомобілерозвантажувачами. Ефективність використання автомобілерозвантажувачів залежить від ступеня автоматизації.

Мета статті. Розробити принципову електричну схему автоматичного керування автомобілерозвантажувачем.

Основні матеріали дослідження. Робітники лабораторії, визначивши якість проби зерна, надають водію разом з товарно-транспортною накладною жетон на вивантаження зерна з автомобіля в певне зерносховище. Після в'їзду автомобіля на платформу автомобілерозвантажувача водій виключає двигун, ставить двигун на ручне гальмо, відкриває борт кузова і опускає жетон в щілину жетоноприймача, вкладає в щілину компостера товарно-транспортну накладну. Компостер відмічає на накладній місце розвантаження, при цьому включається в роботу автоматичний устрій і автомобілерозвантажувач починає працювати в автоматичному режимі по програмі, що задається електричною схемою: підйом (поворот) платформи автомобілерозвантажувача, затримка в крайньому верхньому положенні на час, необхідний для зачистки кузова автомобіля від залишків зерна, опускання платформи у вихідне положення.

Після закриття борта, автомобіль з'їжджає з платформи і пристрій готовий до прийому наступного автомобіля. Товарно-транспортну накладну водій здає на ваговій при виїзді.

Пульт керування, в якому змонтовані жетоноприймач з мікровимикачами, заскочка, компостер, світлова сигналізація, а також кнопкова станція для ручного керування розташовані в безпосередній близькості до автомобілерозвантажувача. Жетоноприймач представляє собою пластмасовий корпус, що складається з двох половин, з'єднаних пружинами. В середині корпуса змонтовані три мікровимикача, які спрацьовують під впливом жетона визначеної форми і розмірів. В якості реле часу використовується програмне реле часу вс-10, змонтоване безпосередньо в пульті керування. На рамі автомобілерозвантажувача змонтовані кінцеві вимикачі для фіксації платформи в горизонтальному положенні і при максимальному куті повороту. Для перемикання крана маслососа встановлений виконавчий механізм пр-1 з кінцевим вимикачем, який не дозволяє виконувати поворот платформи до тих пір, поки не затиснуті колеса автомобіля.

На рамі автомобілерозвантажувача встановлений також датчик рівня зерна МДУ-2С. У

випадку переповнення приймального бункера зерном за допомогою датчика вмикається привід заскочки в пульті керування і остання не дозволяє опускати жетон в приймальний пристрій до тих пір, поки зерно не буде видалено з приймального бункера. Коли водій опускає жетон (рис. 1), замикаються контакти «ключа», готуючи коло для компостера, а вставлена в щілину компостера товарно-транспортна накладна механічно впливає на мікровимикач SQ1, який замикає коло компостера через розмикаючий блок-контакт заскочки K1. Спрацювавши, компостер замикає своїм замикаючим блок-контактом К коло заскочки і пускача маслонасоса.

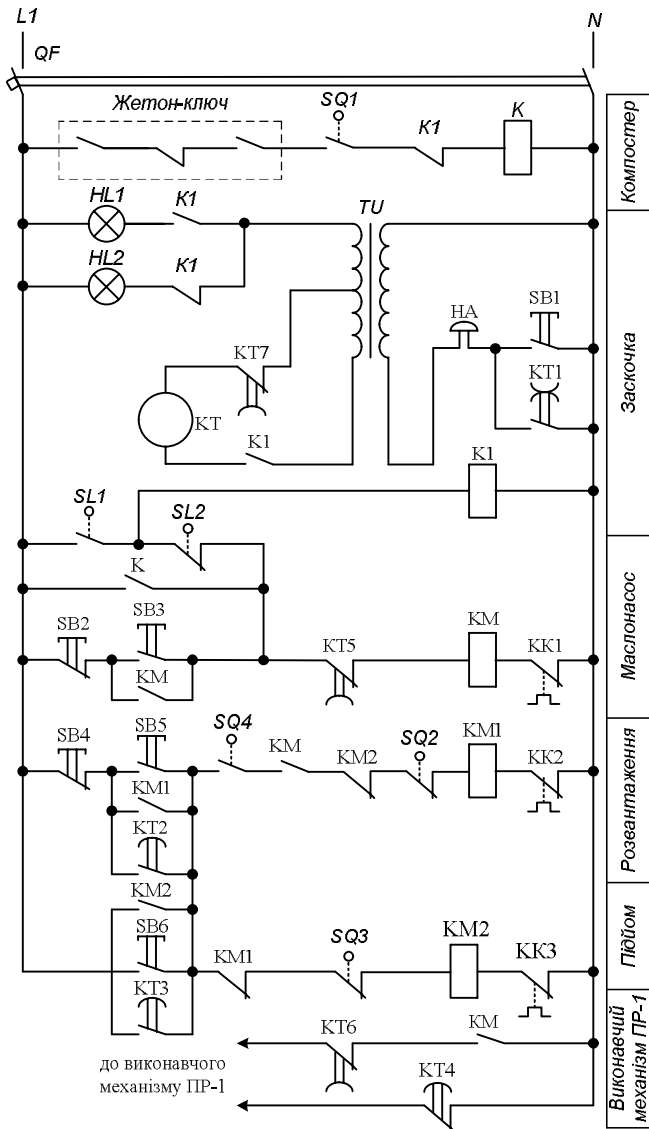

Рисунок 1 – принципова електрична схема керування автомобілерозвантажувачем

Заскочка, закривши щілину для жетона, знеструмлює коло компостера і своїм замикаючим блок-контактом K1 включає красну сигнальну лампу на пульті керування, яка сигналізує про початок роботи автомобілерозвантажувача. Маслонасос приводить в дію затискач коліс і своїми блок-контактами км готує коло для розвантаження автомобіля. Заскочка своїм замикаючим контактом одночасно з маслонасосом включає реле часу КТ.

Включившись, КТ подає команди: контакт КТ1 включає звуковий сигнал, що попереджує про початок роботи автомобілерозвантажувача. З витримкою часу, необхідною для відкриття правого борта, контактом КТ2 вмикається реверсивний пускач КМ1 «розвантаження». При досягненні необхідного кута повороту платформи кінцевим вимикачем SQ2 розривається коло пускача КМ1. Наступна команда з витримкою часу, необхідною для повного очищення кузова від залишків зерна, подається контактом КТ3 на пускач КМ2 «підйом», коло якого розривається кінцевим вимикачем SQ3 при повертанні платформи у вихідне положення. При включенні контакту КТ4 подається команда на реверсивний двигун з виконавчим механізмом ПР-1, який відкриває кран маслонасоса в положення на розтискання коліс автомобіля. При вимиканні пускача маслонасоса розривається коло заскочки і відкривається щілина приймального механізму для жетонів.

Висновок. Приведена схема автоматизації забезпечує послідовність операцій розвантаження автомобілів без участі оператора, що дозволяє скоротити чисельність обслуговуючого персоналу (в середньому 3 людини на один автомобілерозвантажувач), підвищити продуктивність праці і виключити можливість змішування різних за якістю партій зерна.

Список використаних джерел.

- 1 Птушкин А.П. Автоматизация производственных процессов в отрасли хранения и переработки зерна / А.П. Птушкин, О.А. Новицкий. – М. : Колос, 1979. – 330 с.
- 2 Артимович П.В. Автоматизация производственных процессов на хлебоприёмных и зерноперерабатывающих предприятиях / П.В. Артимович. – М. : Колос, 1973. – 232 с.